

Rädda Barnen

**Rädda Barnen
riksdagsvalprogram
2023**

Rädda Barnen riksdagsvalprogram 2023

Allt beslutsfattande och genomförande som rör barn ska ske i enlighet med grundläggande och mänskliga rättigheter. Grundlagen, FN:s konvention om barnets rättigheter och andra konventioner om mänskliga rättigheter förpliktar vid ett konsekvent genomförande av barnets rättigheter. Barnets rättigheter säkerställs genom ett effektivt samarbete mellan den offentliga förvaltningen, civilsamhälle och företag. Detta samarbete kräver också att civilsamhällets verksamhet och finansiering långsiktigt säkerställs.

1. Minska fattigdomen i barnfamiljer genom att investera i stöd till familjer och barn som lever i svåra livssituationer

Fattigdom är vardagen för många finländska barn. Det finns cirka 114 000¹ barn som lever i fattigdom i Finland. I den rådande ekonomiska situationen har barnfamiljernas köpkraft försvagats ännu mer.

Enligt forskning behöver framför allt ensamstående familjer och familjer med invandrabakgrund stöd för att bryta barriärer i arbetslivet och för att säkerställa barns ekonomiska välmående.

Finland har fått kritik för nivån på social trygghet, som för närvarande inte uppfyller europeiska standarder.²

För barn, ungdomar och familjer är nyckelproblem inom social trygghet:

- den sjunkande nivån på barnbidrag och andra familjebidrag
- ärftlig fattigdom och förlängning av flerdimensionella problem
- otillräcklig hänsyn till en mångsidig familjebakgrund som finns bakom fattigdomen t.ex. för ensamstående familjer och ombildade familjer
- fattigdom oberoende av anställning/arbetssituation
- fattigdomens effekter på barns vardag, till exempel fritidsintressen
- bostadsutmaningar relaterade till bostadspriser och levnadsvillkor
- boendeföräldrarnas och den andra föräldrarnas olika rättigheter och ekonomiska utmaningar när ett barn har två hem.
- om en förälder eller ett barn dör och/eller insjuknar eller om ett barn har funktionsnedsättning påverkar det familjens försörjning.

När den nyligen lanserade reformen av den sociala tryggheten genomförs samtidigt som barnets rättigheter främjas noggrant, kommer det också att öka välbefinnandet för fattiga och mindre bemedlade familjer och barn och bekämpar generationsöverskridande marginalisering och fattigdom.

Avgifter för småbarnspedagogik bör inte ta en stor del av familjens inkomster. Gratis småbarnspedagogik förbättrar ställningen för alla barnfamiljer, minskar missgynnande och främjar barns välbefinnande.

Gratis förskoleundervisning för alla är, vid sidan av utökande av den obligatoriska läropliktsåldern, ett konsekvent värnande av barnets rättigheter. Gratis småbarnspedagogik stödjer också föräldrarnas sysselsättning. I försöket med avgiftsfri småbarnspedagogik för 5-åringar (2017–2020) ökade deltagandegraden i småbarnspedagogik i alla kommuner jämfört med jämförelsegruppen.³

Vid genomförandet av småbarnspedagogik har tillräckliga resurser inte säkerställts, och personalen är överbelastad. Denna börda måste minskas genom aktiva politiska åtgärder, så att barns rätt till småbarnspedagogik av hög kvalitet förverkligas bättre. Investeringar i resurser ökar förtroendet för kvaliteten på småbarnspedagogik på lång sikt.

Möjligheten till fritidsaktiviteter är ännu inte jämställd i Finland. Varje barn och ungdom ska ha rätt och möjlighet att njuta av en hobby oavsett familjens ekonomi, bostadsort eller andra faktorer utanför barnets kontroll.

Genomförandet av utökandet av läroplikten måste också vara framgångsrikt med tanke på jämlikhet bland barn och unga i ekonomisk utsatthet, de som behöver lärandestöd och barn och unga med funktionsnedsättning.

REKOMMENDATIONER

FRITIDSAKTIVITETER

- Vi ska fortsätta det hållbara och jämlika genomförandet av den finska hobbymodellen i hela Finland och avsätta tillräckliga resurser för detta.

SMÅBARNSPEDAGOGIK

- Efter försöket om avgiftsfri småbarnspedagogik, ska vi gå vidare till nationell implementeringen.
- Personalresurserna för småbarnspedagogik ska säkras.

SOCIAL TRYGGHET

- Reformen av den sociala tryggheten ska planeras utifrån ett barnorienterat perspektiv, med syfte på att minska fattigdom i barnfamiljer.
- Reformen av den sociala tryggheten ska genomföras steg för steg redan före den övergripande reformen blir färdig.
- De sociala bidragen höjs så att de tryggar familjernas försörjning.
- Indexbindningen av barnbidragen återinförs.
- Behovet av att strukturellt reformera barnbidragssystemet ska utredas.
- Säkerställ att tjänster för barnfamiljer, såsom mentalvård och familjearbete, kommer i rätt tid, att tillräckliga resurser har tilldelats dem och att de möter familjernas behov.

SYSSELSÄTTNING/ARBETE

- Främja sysselsättning av föräldrar i ensamförälderfamiljer och familjer med invandrarbakgrund.
- Hinder för sysselsättning ska undanröjas genom att öka flexibiliteten för småbarnspedagogik, skiftvård, morgon- och kvällsvård för små skolbarn, flexibla arbetsmöjligheter och flexibel arbetspendling.

2. Fortsätt det konsekventa genomförandet av barnstrategin

Finland har utarbetandet av en nationell barnstrategi⁴ redan främjats i två regeringsperioder, så att vi kan planera, vägleda och genomföra nationell barn- och familjepolitik konsekvent över regeringsperioder.

Barnstrategin är också vägledande för Finlands åtagande att genomföra EU:s barngaranti⁵ och EU:s barnstrategi⁶. Detta är det nationella arbetet mot barnfattigdom och utanförskap som vi engagerar oss i inom EU. Att nå dessa mål måste utvärderas regelbundet.

En halv miljon euro har avsatts för genomförandet av barnstrategin.⁷ Det har också beslutats att Social- och hälsovårdsdepartementet ansvarar för samordningen.

Påskyndad av barnstrategin har t.ex. barns delaktighet främjats i beredningen av lagstiftningsprojekt gällande exempelvis reformen av den sociala tryggheten och lag om bildprogram. Barnstrategin borde också styra kommuners och välfärdsregioners beslutsfattande och verksamhet bättre.

För tillfället finns det fortfarande få resurser och samordning mellan olika ministerier för barns medverkan i lagstiftningsutvecklingen. Dessutom finns det fortfarande inte tillräckligt med kunskap i ministerier för att genomföra barns delaktighet på ett barnvänligt sätt, med hänsyn till olika grupper av barn, inklusive små barn.

För att Finland i framtiden ska kunna agera utifrån barns rättigheter måste en noggrann bedömning göras av effekterna för barn i beredningen av beslut och deras genomförande och övervakning. Hittills har barnkonsekvensanalys inte varit regelbunden, bedömningarna har gjorts i all hast och med för lite förberedelser. Effekten av barnkonsekvensanalys på själva lagstiftningsarbetet har varit fortsatt svag.

Barnstrategiarbetet har nu tagit fram olika riktlinjer för att utvärdera konsekvenserna på barn. Att höra unga och utsatta barn som en del av barnkonsekvensbedömningen kräver vidareutveckling. Rädda Barnen har tagit fram ett verktyg för att lyssna på små barn⁸, som även kan användas i ministeriearbete och kapacitetsuppbyggnad.

Prioritering av barnets bästa bör stärkas i all lagstiftning som rör och berör barn. Barnombudsmannen har föreslagit att prioriteringen av barnets bästa ska skrivas i grundlagens bestämmelser om grundläggande rättigheter.

Klimatförändring och försämring av miljön är också kränkningar av barnets rättigheter. Vid genomförandet av barnstrategin kan klimat- och miljöförändringar beaktas ur barnrättsperspektivet.

REKOMMENDATIONER

SÄKRA GENOMFÖRANDE

- Social- och hälsovårdsministeriets möjligheter att samordna och stödja ministeriernas samarbete i genomförandet av barnstrategin säkerställs.
- Bygg ramarna för implementeringen av barnstrategin in i regeringsprogrammet.
- Gör ett nationellt åtagande att främja EU:s barngarantis åtgärder.

ATT HÖRA BARN

- Stärk barns delaktighet i lagstiftningsprojekt som rör dem.
- Främja kompetensen hos lagberedare och yrkesverksamma som arbetar med barn att höra barn i alla åldrar och bakgrunder.

BARNKONSEKVENSANALYS

- Tillräckliga resurser ska reserveras för att göra noggranna barnkonsekvensanalyser
- Vårdsområden och kommuner vägleds att genomföra barnkonsekvensanalys och barnbudgetering.
- Coronakrisens eftervård säkerställs genom att konsekvenserna på barn, unga och familjer bedöms.

PRIORITERING AV BARNETS BÄSTA

- En skrivning läggs till i § 6.3 i grundlagen: "I alla frågor som rör barn ska barnets bästa prioriteras".

KLIMATFÖRÄNDRINGAR OCH MILJÖN

- Som en del av barnstrategiarbetet ska det säkerställas att klimatförändring motarbetats/beaktats i beslutsfattande utifrån barns rättigheter.
- Meningsfulla sätt och möjligheter för barn och unga att påverka klimat- och miljöfrågor ska bli fler.
- Stödja barn och unga som försvarare av sina egna rättigheter och som medborgare i frågor gällande klimatförändringar och miljöskydd.

3. Säkerställ en barndom utan våld

Varje barn har rätt till liv, trygg tillväxt, utveckling och utbildning, samt integritet och skydd mot våld. Våldet och otryggheten som barn och unga upplever har ökat.⁹ Hatretorik, mobbning och sexuellt våld mot barn förekommer allt oftare också i digitala miljöer.¹⁰ Genom digitala miljöer kan barn också bli offer för extremistisk propaganda och rekrytering samt internationell brottslighet.

Rasismen har ökat i Finland.¹¹ Barn och unga upplever rasism och mobbning i sina vardagliga miljöer i skolor¹², fritidsintressen, offentliga platser och evenemang. Våldssamma attityder och extremistiska sätt att tala legitimeras i den vardagliga sociala diskursen, vilket äventyrar barnets rätt till en trygg uppväxtmiljö.¹³

De som är intresserade av våldsbejakande extremism och de som anslutit sig till dessa grupper litar ofta inte på myndigheterna. Av denna anledning är det ofta lättare för dem att acceptera tjänster från civilsamhällets organisationer.¹⁴ De tjänster och aktiviteter som produceras av organisationerna spelar en central roll för att förebygga våldsbejakande extremism.

I Finland har *det nationella åtgärdsprogrammet för förebyggande av våldsbejakande radikaliserings och extremism*¹⁵ utarbetats och implementerats, och det har genomförts i ett brett samarbete med nationella och lokala myndigheter, organisationer, samfund och forskare.

Vi har lärt oss av coronapandemin att det inte finns tillräcklig beredskap för störande situationer i samhället ur ett barnorienterat perspektiv. Nationella eller välfärdsdistrikts- och kommunala krisberedskapsplaner ger inte tillräcklig vägledning om hur man tar hänsyn till barn i kris- och störningssituationer.

Lanzarotekonventionens nationella genomförandeplan mot sexuellt våld mot barn publicerades i april 2022¹⁶, men otillräckliga resurser har avsatts för genomförandet av planen.

Det är inte möjligt att erbjuda lågröskelbassistjänster till belastade familjer och föräldrar i tid. Detta leder t.ex. till att barnskyddet överbelastas. Det har gjorts korrigeringar i personaldimensioneringen av socialarbetare inom barnskyddets öppenvård¹⁷, men det löser inte alla utmaningar och för med sig nya utmaningar.¹⁸ Barnskyddsarbetare är överbelastade och det är svårt att hitta kvalificerad och färdig personal.

Det finns mycket material som bevisar sexuellt våld mot barn¹⁹ på nätet nu för tiden. Tjänsteleverantörerna av online-plattformarna²⁰ lämnar årligen cirka 85 miljoner frivilliga rapporter till myndigheterna om material som bevisar sexuellt våld mot barn och sexuella lockelser av barn, det vill säga grooming, online.²¹

Servrar i EU är värd för mer än 62 % av materialet som bevisar sexuellt våld mot barn i hela världen.²² Material som bevisar sexuellt våld som producerats av barnoffret själv²³ har ökat markant på nätet. Materialet kan ha sparats och kan distribueras online utan barnets vetskap.

EU-kommissionen har lagt fram ett förslag till ny lagstiftning för att förebygga och bekämpa sexuellt våld mot barn i onlinemiljöer. Det handlar särskilt om tjänsteleverantörers skyldigheter att upptäcka, rapportera, förebygga och ta bort material som bevisar sexuellt våld mot barn och lockar barn för sexuella ändamål. Utredningens förslag har varit framgångsrikt på många sätt, men tjänsteleverantörer måste även fortsättningsvis ha rätt att frivilligt använda digitala verktyg för att skydda barn från sexuellt våld.²⁴

REKOMMENDATIONER

BARNSKYDD

- Slutför den omfattande helhetsreformen av barnskyddslagen.
- Investera i att få personal inom barnskyddet som uppfyller behörighetskriterierna och att de stannar kvar i sina jobb.

TJÄNSTER

- Tillräckliga bastjänster ska säkras så att behovet av specialservice minskar.
- Främja tillgången på tjänster riktade till barnfamiljer, barn och unga, även i digitala miljöer.

SEXUELLT VÅLD

- Öka utbildningen av yrkesverksamma för att förebygga och bekämpa sexuellt våld mot barn.
- Tillräcklig utbildning i sexual- och säkerhetskunskaper erbjuds barn och ungdomar.
- Bättre och heltäckande tjänster garanteras för alla personer som har ett sexuellt intresse för barn.
- Öka resurserna för polis, åklagare, förvaltningsmyndigheter och andra organ som är involverade i brottsprocesser som involverar barn, så att brottsprocesserna blir så korta som möjligt för barnoffer.

BEREDSKAP

- Barn beaktas i myndigheternas beredskaps- och beredskapsplaner, även barn som talar olika språk och tillhör grupper med särskilda behov.

EXTREMISM

- Säkra förutsättningarna för civilsamhällets aktörer att utföra extremismförebyggande arbete.
- Se till att uppföljningsplan tas fram för *det nationella åtgärdsprogrammet för förebyggande av våldsbejakande radikaliserings och extremism*.²⁵

VÅLD OCH RASISM

- Se till att Handlingsprogram mot rasism och för goda relationer mellan befolkningsgrupper går framåt.
- Främja konsekvent Åtgärdsplanen för en barndom utan våld, och även säkerställa de nödvändiga resurserna.
- Säkerställa att implementeringen av genomförandeplanerna för Lanzarote-²⁶ och Istanbulkonventioner²⁷ och utvärderingen av åtgärderna fortsätter i enlighet med de rekommendationer som Finland fått från tillsynsorganen.

4. Skydda barn med flykting- och invandrarbakgrund i Finland och i EU

Det pågår just nu den största flyktingkrisen sedan slutet av världskrigen.²⁸ Kriget i Ukraina har ökat antalet flyktingar med mer än 7 miljoner människor.²⁹ Människor flyr från krig, förföljelse och hopplöshet. Den globala klimatkrisen försvagar situationen ännu mer.³⁰

I och med krisen i Ukraina och införandet av direktivet om tillfälligt skydd har det vuxit fram två olika flyktingmottagningssystem i europeiska länder som placerar barn från olika länder i en ojämlig ställning vad gäller tjänster. Antalet papperslösa barnfamiljer har också setts öka de senaste åren i Finland.³¹

Finland och EU har en skyldighet att bidra till att lösa flyktingkrisen genom att erbjuda människor reglerade vägar till säkerhet. Finland har åtagit sig att garantera genomförandet av FN:s konvention om barnets rättigheter för varje barn. Avtalet gäller lika för en asylsökande som kommit ensam till Finland, ett barn som har skilts från sina föräldrar samt ett barn som har kommit till Finland med sin vårdnadshavare eller annan familjemedlem.

Stödet och rättigheterna för barn, unga och barnfamiljer i integrationsfasen ska tryggas jämnt för alla. Till exempel för närvarande förverkligas inte rätten till en familj för många barn som kommit till Finland, eftersom de lagändringar som gjordes under de senaste valperioderna och genomförandet av dem har gjort familjeåterförening allt svårare, till och med omöjlig för många.³² Även flyktig- och asylsökande barn sitter fortfarande i förvar.³³

I konfliktländer riskerar barn att rekryteras till väpnade styrkor, utfrysas av sina samhällen eller separeras från sina familjer och släktingar.³⁴ Barn som reser ensamma har också en ökad risk att bli offer för människohandel.³⁵

Det finns brister i bedömningen av barnets bästa i Finland såväl som i andra EU-länder.³⁶ Barnets bästa bör ändå prioriteras, särskilt om det finns misstanke om risk för människohandel och vid beslut om t.ex. återföra barnet till ursprungslandet eller om att barnet deltar i gränsförandet.

Barn under skolåldern som ansöker om internationellt skydd eller vistas i Finland utan dokument har ofta inte tillgång till småbarnspedagogik, trots att den har effekter som skyddar barnet och avsevärt stöder barnets tillväxt och familjens välbefinnande.³⁷

REKOMMENDATIONER

SÄKRA FÄRDVÄGAR OCH SKYDD VID GRÄNSEN

- Barn och familjer som flyr från våld och förföljelse i sina hemländer erbjuds säkra vägar till skydd, till exempel genom flyktingkvoter, familjeåterförening, humanitära visum och interna överföringar inom EU.
- Säkerställ skyddet av barn i rörelse vid gränserna och förverkligandet av barnets rättigheter i gränsförfarandet.

FÖRVARING AV BARN

- Förvaring av barn i Finland ska förbjudas.
- Undersök aktivt alternativ till förvaring av barn.

INTERNATIONELLT SKYDD

- Säkra barnets rätt att ansöka om internationellt skydd under alla samhälleliga förhållanden.

BARNETS BÄSTA

- Säkerställ barnets bästa och rättsskydd i mottagande- och asylprocessen och återföringar.

MÄNNISKOHANDEL

- Undersök barnets bästa och rättsskydd noggrant, särskilt vid misstanke om människohandel.
- Förbättra identifiering av risken för människohandel för barn som söker internationellt skydd.

FAMILJEÅTERFÖRENING

- Främja en bättre möjlighet till familjeåterförening för barn som kommit till Finland, till exempel genom att göra inkomstgränserna för familjeåterförening mer rimliga.

FAMILJEVÅRD OCH STÖDFAMILJER

- Skapa bättre möjligheter till familjeomsorg för barn som kommit till Finland utan vårdnadshavare.
- Anordna en möjlighet till integrerande stödfamiljeaktiviteter för barn och familjer som söker asyl.

EU:S ASYLPOLITIK

- Påverka aktivt den EU-omfattande asylnpolitiken som skyddar barn i rörelse och deras rättigheter.

TJÄNSTER

- Säkerställ att alla barn och barnfamiljer, oavsett immigrationsstatus, har obehindrad tillgång till alla tjänster som är viktiga för barnets utveckling och välbefinnande, även barn och familjer som bor i Finland utan dokument (papperslösa).
- Garantera genom lagstiftning rätten till småbarnspedagogik för dem som söker internationellt skydd.

Salv
Save the

5. Främja stabilitet och säkerhet genom att investera i barn och barns rättigheter globalt

Konflikter, coronapandemin och klimatförändringarna påverkar den globala utvecklingen negativt – för första gången på mer än 20 år ökar fattigdomen samtidigt som den mänskliga utvecklingen avtar.³⁸ Överlappande kriser försvagar barns möjligheter till lärande, skydd och välbefinnande.

Den ökande ojämlikhet har fördjupats och rättigheterna för de mest utsatta, såsom barn med funktionsnedsättning, barn som tillhör olika minoriteter och flickor löper störst risk att bli kränkta. Globalt sett har kontantstödets och den sociala trygghetens roll vuxit i utvecklingspolitiken, men i Finland har det inte uppfattats fullt ut hur den sociala tryggheten möjliggör andra utvecklingsresultat.

Försvagningen av demokrati och mänskliga rättigheter är växande globala utmaningar, även i utvecklade länder. Stabiliteten och den övergripande tryggheten i samhällen har försvagats och antalet konflikter i världen har ökat. År 2020 levde mer än 450 miljoner barn i en konfliktzon.³⁹ Barn beaktas inte i krissituationer och deras möjlighet att nå sin fulla potential minskar.

Stödandet av barns rättigheter i utvecklingsländer säkerställer en bättre framtid för alla. Medel som är öronmärkta för barns välmående återbetalas mångdubbelt både på individ- och samhällsnivå.

Barn ska ställas i centrum för humanitärt arbete och utvecklingssamarbete. Att stärka barns rättigheter kräver konsekvens i politiken. Även om Finlands barnstrategi fokuserar på det nationella genomförandet, bör Finland främja barns rättigheter i bred skala, även genom utvecklingspolitiken. Den valperiodsöverskridande redovisning av utvecklingspolitik höjer ställningen för de svagaste, så som barn. Utvecklingspolitikens barnrättsbaserade karaktär behöver dock fortfarande stärkas.

Det humanitära behovet har ökat, men humanitär hjälp lindrar den akuta nödsituationen. Utvecklingsresultat kräver dock ett långsiktigt arbete och den valperiodsöverskridande redovisning av utvecklingspolitik är ett steg i rätt riktning. Det är också nödvändigt att visa engagemang i form av att säkerställa nivån på utvecklingsfinansiering och andra betydande åtgärder så att målen i Agenda 2030 även delvis kan nås.

REKOMMENDATIONER

SOCIAL TRYGGHET

- Den sociala trygghetens roll i utvecklingspolitiken ska stärkas och rollen av socialpolitisk rådgivare återförs till Utrikesministeriet.

UTVECKLINGSPOLICY

- Säkerställ att Finlands utvecklingspolitik är barncentrerad genom att inkludera barnkonsekvensanalys i alla övervakningsåtgärder och i Finlands bilaterala projekt.
- Gör barnbudgetering till en del av utvecklingsbudgeteringen och uppföljningen av utvecklingsfinansieringen och öka systematiskt andelen som riktar sig till barn.

DEN CENTRALA ROLLEN AV SKYDDET AV BARN

- I humanitära kriser, ska det säkerställas att barnskyddsexpertis och finansiering är tillräckliga.
- Stärka rollen och närvaron för människorättsobservatörer i krisområden så att allvarliga kränkningar mot barn⁴⁰ rapporteras och fördöms.

FINANSIERING OCH GENOMFÖRANDE AV HÅLLBAR UTVECKLING

- Säkerställ långsiktig finansiering av utvecklingssamarbete och humanitärt arbete i enlighet med internationella åtaganden (0,7%) för att säkerställa barns tillgång till grundläggande tjänster.
- Klimatfinansieringen ska utökas som en del av utvecklingsfinansieringen. Rikta finansieringen starkare till barncentrerade anpassningsåtgärder, särskilt till social trygghet och offer för klimatförändringar.
- Främja skatterättvisa och skuldlättnader för utvecklingsländer, t.ex. genom att utarbeta handlingsprogrammet *Taxation and Global Justice* som omfattar alla administrativa sektorer som en fortsättning på det nuvarande Skatte- och utvecklingsprogrammet.

6. Följ upp och genomföra de rekommendationer om grundläggande och mänskliga rättigheter som Finland fått⁴¹

Finland har fått många rekommendationer från FN:s och Europarådets organ för mänskliga rättigheter. Vissa rättighetskränkningar, såsom våld mot kvinnor, otillräcklig nivå av grundläggande social trygghet och rättsskyddsproblem för asylsökande, upprepas i rekommendationerna eftersom tidigare rekommendationer inte har implementerats effektivt.

För att följa upp och implementera rekommendationerna behövs en fungerande mekanism med hjälp av vilken den aktuella situationen regelbundet förs till statsrådet och riksdag för behandling. Människorättscentret bör ges möjlighet att rapportera om nuläget till riksdagen.

Barn- och familjeorganisationer har hösten 2022 presenterat civilsamhällets alternativa rapport till barnrättskommittén som utvärderar genomförandet av barns rättigheter.⁴² Finland har också lämnat en egen rapport och kommer att få rekommendationer under nästa regeringsperiod från FN:s kommitté för barnets rättigheter för att främja barns rättigheter. Det är viktigt att dessa rekommendationer också implementeras och övervakas kontinuerligt.

De tre nationella handlingsprogrammen för grundläggande och mänskliga rättigheter som Finland haft hittills utgör ett kontinuum. Konsekvensen i programmen har främjats under åren. Statsrådets människorättspolitiska redogörelse är ett etablerat förfarande för att anpassa människorättspolitiken. Det förtjänstfulla med redogörelsen är att riksdagen officiellt behandlar den.

Statsrådets nuvarande resurser för bland annat utveckling av uppföljningen av grundläggande och mänskliga rättigheter, systematiskt främjande av genomförandet och för periodiska rapportering till tillsynsorgan har släpat efter avsevärt jämfört med ökningen av behovet av resurser. Under senaste tid har Finlands periodiska rapporter försenats på grund av Utrikesministeriets bristande resurser.

REKOMMENDATIONER

HANTERING AV TILLSYNSREKOMMENDATIONER

- Internationella människorättsövervakningsorgans rekommendationer och genomförandet av rekommendationerna ska diskuteras regelbundet i statsrådet och riksdagen.

KONSEKVENSANALYS

- Bedömningen av konsekvenser för de grundläggande och mänskliga rättigheterna ska stärkas vid utarbetandet av lagstiftning och andra förberedelser, såsom utarbetandet av statsbudgeten och politiska program och övervakningen av genomförandet.

KONSEKVENT IMPLEMENTERING OCH ÖVERVAKNING AV MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

- Det fjärde nationella handlingsprogrammet för grundläggande och mänskliga rättigheter förbereds.
- Vi ska fortsätta att implementera den människorättspolitiska redogörelsen som gavs år 2021.

RESURSER

- Tillräckliga resurser ska reserveras för ett effektivt genomförande och främjande av grundläggande och mänskliga rättigheter, särskilt för utrikes- och justitieministeriets förvaltningsområden, och för att säkerställa samarbete mellan ministerierna.

KÄLLOR

1. https://www.stat.fi/til/tjt/2020/03/tjt_2020_03_2021-12-16_tie_001_fi.html
2. [https://hudoc.esc.coe.int/eng/#/{%22sort%22:\[%22ESCPublicationDate%20Descending%22\],\[%22ESCDIdentifier%22:\[%222017/def/FIN/12/1/EN%22\]}](https://hudoc.esc.coe.int/eng/#/{%22sort%22:[%22ESCPublicationDate%20Descending%22],[%22ESCDIdentifier%22:[%222017/def/FIN/12/1/EN%22]}) och <https://valtioneuvosto.fi/sv/marin/regeringen/regeringsprogrammet/reform-av-den-sociala-tryggheten>
3. (På finska) https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164359/OKM_2022_32.pdf?sequence=1&isAllowed=y
4. <https://stm.fi/sv/barnstrategi>
5. <https://www.consilium.europa.eu/fi/infographics/european-child-guarantee/>
6. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/rights-child/eu-strategy-rights-child-and-european-child-guarantee_en
7. <https://valtioneuvosto.fi/sv/-/1271139/ny-nationell-barnstrategienhet-i-finland> <https://pelastakaalapset.s3.eu-west-1.amazonaws.com/main/2021/08/12100753/pelastakaa-lapset-lapsivaikutusarviointi.pdf>
8. (På finska) <https://pelastakaalapset.s3.eu-west-1.amazonaws.com/main/2021/08/12100753/pelastakaa-lapset-lapsivaikutusarviointi.pdf>
9. (På finska) https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162647/VN_2021_2.pdf?sequence=1&isAllowed=y
10. (På finska) https://pelastakaalapset.s3.eu-west-1.amazonaws.com/main/2021/05/06153034/grooming-lasten_silmin_2021.pdf
<https://thl.fi/sv/web/thlfi-sv/forskning-och-utveckling/undersokningar-och-projekt/enkaten-halsa-i-skolan/resultat-av-enkaten-halsa-i-skolan>
11. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163578/OM_2021_35_ML.pdf?sequence=1&isAllowed=y och <https://rm.coe.int/fifth-report-on-finland/1680972fa7>
12. (På finska) https://sisainenturvallisuus.fi/documents/8347581/16736659/Ikonen_turvallisuusseminaari_230120_valmis.pdf/c2794e82-cd60-c922-8ebf-64e0cba0fc03/Ikonen_turvallisuusseminaari_230120_valmis.pdf
13. (På finska) https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164244/VNTEAS_2022_48.pdf?sequence=1&isAllowed=y
14. (På finska) https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162073/SM_2020_1.pdf
15. (På finska) https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162073/SM_2020_1.pdf
16. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164525/STM_2022_21_J.pdf?sequence=1
17. (På finska) <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164029>
18. (På finska) https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Mietinto/Sivut/StVM_34+2021.aspx
19. Material för sexuella övergrepp mot barn (CSAM) är vanligtvis:
 - 1) Material filmat av förövaren om sexuellt våld mot barn. Sexualbrottet som bevisas av materialet kan ha begåtts online (t.ex. via en webbkamera) eller det har begåtts utanför internet och inspelningen distribueras online,
 - 2) Material som barnet självt filmat om sexuellt våld mot hen. Ett sexualbrott har begåtts på nätet, där ett barn eller en ungdom har lockats, härvisats eller utpressats att ta bilder och filma sig själva, t.ex.
 - 3) Barnet har delat bilder eller videor i en samförståndsrelation med ett annat barn, men mottagaren har delat materialet utan tillstånd till tredje part eller på Internet. Varje gång en bild eller video av sexuella övergrepp mot ett barn delas och visas, omplaceras barnet som ett offer och deras rättigheter kränks. Sexuellt våld och spridning av material som styrker det kan orsaka allvarliga psykiska konsekvenser för ett barn både vid brottstillfället, senare i barndomen och för resten av livet. Barndomens våldsamma upplevelse kräver en lämplig genomgång.
- Material som bevisar sexuellt våld mot barn bevisar sexualbrott mot barn i alla åldrar och kön. I Finland och internationellt används ofta termen "barnporr" för materialet, även om detta är en missvisande term som förvränger fenomenet, eftersom det inte handlar om porr, utan att sexuellt våld har riktats mot ett barn och det har varit filmad.
20. t.ex Facebook, Instagram, Snapchat.
<https://www.missingkids.org/content/dam/missingkids/pdfs/2021-reports-by-esp.pdf>

21. <https://www.missingkids.org/gethelpnow/cybertipline/cybertiplinedata>
22. <https://annualreport2021.ivf.org.uk/trends/geographicalhosting>
23. Självgenererad CSAM= detta material refererar vanligtvis till en foto- eller videoinspelning där barnet har lockats att posera eller utföra sexuella handlingar framför kameran. Materialet produceras oftast i barnets eget sovrum, badrum eller annan hemmiljö. Det framgår tydligt av bilderna att barnet själv har spelat in bilderna. Bilden kan till exempel vara en selfie. Foto- eller videomaterial kan även produceras via en webbkamera och förövaren har spelat in händelserna och delat inspelningen online. Barnet kan antingen vara medvetet om inspelningen eller tro att det var en ömsesidigt konfidentiell situation som inte spelas in. Situationen kan också innebära starkare tvång och barnet kan utpressas till att producera mer material med tidigare delat filmmaterial. Barnet kan också erbjudas en belöning för bilder och filmer.
24. När förslaget träder i kraft och efter att den tillfälliga bestämmelsen löper ut kommer tjänsteleverantörer inte längre att ha möjlighet att frivilligt förebygga sexualbrott mot barn på sina plattformar med hjälp av digitala verktyg utformade för det ändamålet. Kommissionens förslag om möjligheten för nationella domstolar att ålägga tjänsteleverantörer skyldigheter att upptäcka är nödvändigt. Obligatoriska upplysningskrav bör dock fungera vid sidan av frivilligt offentliggörande, inte ersätta det.
25. (På finska) https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162073/SM_2020_1.pdf
26. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164525/STM_2022_21_j.pdf?sequence=1
27. (På finska) https://sisainenturvallisuus.fi/documents/8347581/16736659/Ikonen_turvallisuusseminaari_230120_valmis.pdf/c2794e82-cd60-c922-8ebf-64e0cba0fc03/Ikonen_turvallisuusseminaari_230120_valmis.pdf
28. Human Development Report 21/22, UNDP
<http://report.hdr.undp.org.s3-website-us-east-1.amazonaws.com/intro/>
29. Children Affected by Armed Conflicts 1990-2020, The Peace Research Institute Oslo (PRIO)
<https://www.prio.org/publications/12884>
30. <https://childrenandarmedconflict.un.org/1999/08/1999-security-council-resolution-1261/>
31. (På finska) <https://www.hdl.fi/blog/paperittomia-on-suomessa-entista-enemman-ja-uutena-ilmiona-on-kasvanut-lapsiperheiden-maara/>
32. Finnish Refugee Advice Center & UNHCR (2021), Family Reunification Practices in Finland. https://www.pakolaisneuvonta.fi/wp-content/uploads/Family-Reunification-Practices-in-Finland_Report_FRAC.pdf
33. (På finska) mm. Lastensuojelun keskusliitto (2020), Säilöönotto ei ole lapsen edun mukaista. Lausunnot ja kuulemiset 20.4.2020. <https://www.lskl.fi/lausunnot/sailoonotto-ei-ole-lapsen-edun-mukaista/>
34. Save the Children (2019), Stop the War on Children: Protecting children in 21st century conflict.
35. United Nations Human Rights Office of the High Commissioner (2022), Trafficking in persons in conflict
36. (På finska) Pirjatanniemi et al (2021), Ulkomaalaislain ja sen soveltamiskäytännön muutosten yhteisvaikutukset kansainvälistä suojelua hakaneiden ja saaneiden asemaan. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2021:10.
37. Regeringens proposition RP 40/2018 rd Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om småbarnspedagogik. Senast publicerat 03-11-2021. https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/HallituksenEsitys/Sidor/RP_40+2018.aspx
38. Human Development Report 21/22, UNDP
<http://report.hdr.undp.org.s3-website-us-east-1.amazonaws.com/intro/>
39. Children Affected by Armed Conflicts 1990-2020, The Peace Research Institute Oslo (PRIO)
<https://www.prio.org/publications/12884>
40. <https://childrenandarmedconflict.un.org/1999/08/1999-security-council-resolution-1261>
41. Rekommendationerna i detta avsnitt bygger till stor del på de gemensamma rekommendationerna för det framtida regeringsprogrammet från nätverket av civilsamhällets organisationer som främjar grundläggande och mänskliga rättigheter som samordnas av Förbundet för mänskliga rättigheter.
42. (på finska) <https://www.lskl.fi/julkaisut/rinnakkaisraportti-ykn-lapsen-oikeuksien-komitealle/>

KONTAKTA OSS:

Tiina-Maria Levamo

sakkunnig – barns rättigheter och påverkansarbete

tiina-maria.levamo@pelastakaalapset.fi

Emmi Pakkala

sakkunnig – påverkansarbete

emmi.pakkala@pelastakaalapset.fi

Rädda Barnen

Pelastakaa Lapset ry – Rädda Barnen rf

Forsbyvägen 38, PB 95

00601 Helsingfors

Telefon 010 843 5000

info@pelastakaalapset.fi

